

המפתח

לחיות באור הפרשה

עם תורה דעתיקה
סתימאה דעתיקה
לא תגליא לעתידי-לבא

י"ז בעז"ה ע"י מכון:

B48148@gmail.com

ל'לקוטי-מוהר"ן' על התורה ומועדיה

גליון 57

פרשת ויקרא תש"כ

עם 'המפתח ללקוטי-הלכות' -

קסז; 'מירמוהרנ"ת' ח"א כו]. (ענין 'אל"ף זעירא' עלפי תורת 'אזמרה' ו'הקדמות טובות' - ענין בלקוטי-הלכות 'ערוברי-תחומין' ג, ו)

"אדם כי יקריב מכם קרבן לה" (ויקרא א, ב) - ענין ה'קרבנות' -

ב. ח"א ט, ב - 'ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים' (זהר ויקרא ז: - על ידי הקרבנות) - בתפלתם, כמו שכתוב (תהלים קה, י): "ויעמידה ליעקב לחק", ו"חק לשנא דמזונא הוא" (ביצה טז, א, ו"אין עמידה אלא תפלה" (ברכות ו:).

ג. ח"א יד, ח - כשפחזיר ה'כבוד' לשרשו, ל'יראה' - אז נשלים 'פגמי ה'יראה', וזוכה ל'שלום'. ועל-ידי ה'יראה', זוכה ל'שלום בעצמיו'. וכשיש 'שלום בעצמיו', אז יכול להתפלל. כי עקר ה'תפלה' על-ידי ה'יראה', בבחינת (משלי לא, ב): "אשה יראת ה' היא תתהלל", כי "התפלה במקום קרבן" (ברכות כו: תנחומא וישלח ט; זהר שמות כג), וב'קרבן' כתיב בה (ויקרא כא, יח): "כל אשר בו מום לא יקרב". וכשאין בו 'מום', הינו "באתרא דאית דחילא" (זהר יתרו עט, א), אזי יקרב לעבד עבודתו תמה.

ועל-ידי 'תפלה' - זוכה ל'שלום הכללי', הינו 'שלמות העולמות' - פי על-שם-זה 'תפלה' נקרא 'קרבן' (תפלה במקום קרבן. ברכות כו: שלחן ערוך ארומים צח, ד) - על-שם 'קרבן העולמות' ל'שלמותן'.

[ב'זהר' ויקרא ה. - האי דאקרי 'קרבן', 'קריוב' מקעי ליה, או 'קריבות', מאי קרבן?! - 'קרבן' מאינון 'פתרון קדישין', דמתקרבין בלהו פתרא, ומתקשרין דא ב'דא, עד דאתעבידו בלהו חד, ב'חודא' שלים, לאתקנא שמא קדישא פדקא חזי וכי.

וב'זהר' ויקרא ח. - ועל דא 'קרבן' אתקריב, מאי 'קרבן'?! - דהא 'חטא' גרים 'פרודא' בחוביה. 'קרבן' 'קריב' עלמא-עלמא בעלמא-תתא, ואתעביד פלא חד.

"ויקרא אל משה" (ויקרא א, א)

א. ח"א רפב - ודע: שיש בכל דור ודור 'רועה', והוא בחינת 'משה', שהוא 'זעירא מהימנא', וזה ה'רועה' הוא עושה 'משכן'. ודע: ש'תנוקות של בית רבן' מקבלים "הכל פיהם שאין בו חטא" (שבת קיט:), מזה ה'משכן'.

ועל-כן "התינוק בשמתחיל לקרות ולהפנס בתורה, הוא מתחיל מן: 'ויקרא אל משה'" (ויקרא א, א - ויקרא-דב"ה ג, ב), שהוא "אל"ף זעירא" (זהר ויחי רלז: רלט. ויקרא ד: מצודע גג) - כי 'ויקרא' מדבר מגמר הקמת המשכן, שאז קראו השם-יתברך והתחיל לדבר עמו מהמשכן, ועל-כן משם מתחילין התינוקות, פי משם מקבלין הכל פיהם כנ"ל, ומשם מתחילין לקרות ולהפנס לתוך התורה.

ודע: שכל הצדיקים שבדור, כל אחד ואחד הוא בחינת 'רועה', פי בכל אחד ואחד יש בו בחינת 'משה', וכל אחד ואחד לפי בחינתו, הוא עושה בחינת 'משכן', שמשם מקבלין התינוקות הכל פיהם כנ"ל, וכל אחד לפי בחינתו, לפי בחינת ה'משכן' שהוא עושה, כמו-כן יש לו תינוקות שמקבלין משם. נמצא: שיש לכל אחד ואחד מצדיקי-הדור, סד 'תינוקות' שמקבלין הכל פיהם ממנו, כל אחד לפי בחינתו.

אך לידע כל זאת, דהינו לדעת כל צדיק וצדיק, איזה הם התינוקות השיכים לו, וכמה הם מקבלין ממנו, ולידע כל בחינות שיש בזה, והדור שיבוא מהם עד הסוף - דע: מי שיוכל לעשות 'גוונים', דהינו: ללקט ה'נקודות-טובות' שנמצא בכל אחד מישראל, אפלו ב'פושעי-ישראל' - הוא רואה ויודע אצל איזה צדיק הם מקבלין הכל פיהם. [ענין 'חיי-מוהר"ן' לגיט-

ד. ח"א נ - כל הפוגם בבְּרִית, אין יכול להתפלל בבחינת (תהלים לה, י): "כל עצמותי תאמרנה" ואזי "כלבא נחת ואכל קרבנו" (זהר פנחס רכד: תקוני־זהר סב: קמ.). הינו: 'תפלתו'. ונתקלקל המוח שבְּעַצְמוֹת רחמנא-לצלן. - וכשמתפלל וטועם מתיקות בדבורי התפלה, זאת הבחינה נקראת: "כל עצמותי תאמרנה".

ואין יכול לטעם 'מתיקות' בתפלה - אלא כשתקן פגם-הברית. פי מיינ מתיקון זה בחינת מיינ דדכין, זרע קדש, שמירת-הברית. ואזי דבוריו מתוקים וטובים. וכשיוצאים מפיו ומשמיע לאזניו, כמו שאמרו (ברכות יג טו): "השמע לאזנך" וכו' - אזי נכנסים 'מתיקות המיינ' לתוך 'עצמותיו', בבחינת (משלי טו, ב): "ושמועה טובה תדשן עצם". וכשעצמות מרגישין מתיקות הדבורים, זה בחינת: "כל עצמותי תאמרנה". ואז "אריה נחת ואכל קרבנה" (זהר ותקוני־זהר שם, פי עצם זה בחינת אריה" (תקוני־זהר שם קמ.).

אבל מי שפגם בבְּרִיתו, הוא בבחינת מיינ מרירין, בבחינת (שמות טו, כג): "ולא יכלו לשתת מים ממרה", מיינ מסאבין, זרע טמא. ואזי אין יכול להתפלל בבחינת: "כל עצמותי תאמרנה", ואז: "כלבא נחת", שהוא בחינת מיינ מרירין, "שצונח הב הב" (תקוני־זהר שם סב: קמ.). והוא בבחינת: "מרה דאית לה תרי פיות" (תקוני־זהר שם קמ.), והוא בחינת (משלי ה, ד): "חרב פיות", בחינת (תקוני־זהר שם קמ.): "גיהנם דאית לה תרי בנות שצונחין הב הב".

וזה (תהלים כב, כא): "הצילה מחרב נפשי, ומיד פלב" - אבל (שם שם, כב): "הזשיעני מפי אריה" - הינו: כשאריה יאכל קרבני, זה לי לישועה. וזהו אצל 'חרב' ו'כלב' כתוב לשון 'הצלה', ואצל אריה פתיב 'ישועה'.

ודע: ש'עזיפנים' שבודור, הן הן ה'כלבים', כמו שכתוב (ישעיה נו, יא): "והכלבים עזי נפש", והן עומדין וחולקים על תפלת איש הישראלי, שעדין לא תקן בריתו בשלמות.

[בתקוני־זהר' סב: - קרבנא דהנה קריב לימינא, דא צלותא דשחרית, ואם הו זכין, הנה נחית דיוקנא דאר"ה ונהה מקבל קרבנא, ודא מיכאל דדרגיה חס"ה, איהו הנה מקבל צלותא דשחרית. ואם לא זכו, מה פתיב בקרבנא (שמות כב, ל) לכלב תשליכו אותו, דחשיב ליה כפריפה, ובגין דא הנה נחית דיוקנא דכלב לקבל ההוא דורנא וקרבנא, ודא איהו 'כלב' דאמר דוד עלירישלום (תהלים כב, כב): 'הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי'. וכל מלאכי חבלה דאינו כלבים, צועקים במשמרה תניינא דיליא, אינו צווחין ונבחין ואמרין 'בב הב, בגין דאינו מסטרא דגיהנם סס-המנות, דאתמר ביה (משלי ל, טו) 'לעלוקה שתי בנות הב הב'.

ובתקוני־זהר קמ. - ברזא דקרבניו, לבא איהו מזבח דביה דם דקרבניו, ועל דא אתמר (שמות כ, כד) "וְנִבְחַת עֲלֵיוֹ". אם זכו, אריה הנה נחית למיכל קרבנא. ואי לא, כלבא נחית, ובאן אתר בכבד, דתמן מרה גיהנם, דאיהי עלוקה דאית לה תרי בנות הב הב, כמה דאת אמר (משלי ל, טו): 'לעלוקה' וכו', וכלבא בהון צווח הב הב, ומרה איהו גיהנם, חרבא דמלאך-המנות, דאית לה תרי פיות כגוונא דגיהנם, דאתמר בה (שם): 'לעלוקה שתי בנות הב הב', כגוונא דא אתמר בחרבא (שם ה, ד): 'ואתחיתיה מרה כלענה חדה כחרב פיות'. וכבד איהו סמאל, מרה סס-מנות דיליה, כד שלטא מרה על ערקין דילה ומתגברא בחובין, אתמר בפרקין דכבד ומרה, (שמות טו, כג): 'זיבאו מרתה, ולא יכלו לשתות מים ממרה פי מרים הם', בההוא זמנא אינו ערקין דלבא".

ה. ח"א נה, אה - עקר ה'מעין החכמה מן המקדש יצא' (על-פי יואל ד, ח), פי שם היו מקריבין ה'קרבנות', שהם

ה'בהמיות' ו'כח הדמיון'. כמו שכתוב (תהלים נא, יט): "זבחי אלקים רוח נשברה" - ש'שבירת הדמיון', הם ה'קרבנות'.

וזה בחינת 'סמיכה' על ה'קרבנות' - פי ה'קרבנות' מביאין מ'בהמות' שהם בחינת 'כח-המדמה', פי ה'בהמה' יש לה גם כן 'כח-המדמה'. וכשאדם הולך אחר ה'מדמה' שבלב, דהינו: אחר 'תאוותיו' חס-ושלום שבאין מ'כח-המדמה' - זהו 'מעשה בהמה' ממש, כי גם ה'בהמה' יש לה 'כח-המדמה'.

ועל-כן כשאדם חוטא חס-ושלום, וכל ה'חטאים' באין על-ידי 'כח-המדמה', שמשם נמשכין כל ה'תאוות' - צריך להביא 'קרבן' מ'בהמות', ולסמך עליו, ולהתודות כל חטאיו על ה'קרבן' בשעת ה'סמיכה'. ועל-ידי-זה נמשכין כל ה'חטאים' וכל 'כח-המדמה', על ה'בהמה' שהיא בחינת 'מדמה'.

ואחר-כך: "תכף לסמיכה, שחיטה" (ברכות מב.), ושוחטין ה'בהמה' ל'קרבן' - ועל-ידי-זה נכנע ונשבר ה'מדמה'.

ו. ח"ב ה, ו - על-ידי התפלה נתכפרין ה'עוונות', פי "התפלה מכפרת במקום קרבן" (ברכות כו: תנחומא וישלח ט; זהר שמות כ;), כמו שכתוב (ישעיה נה, ז): "והביאותים אל הר קדשי, ושמתים בבית תפלתי, עולתיהם וזבחייהם".

ז. ח"ב יב - זה בחינת 'קרבן עולה', ש'מכפר על הרהור הלב" (ויקרא-רבה ז, ג), כמו שכתוב (ויקרא כ, לב): "והעולה על רוחכם". פי יש 'קלפה' שמעקמת ומסבבת הלב בעקומים וסבובים ובלבולים הרבה, והיא בחינת 'קלפת נגה', בחינת (תהלים לה, יא): "לבי סחרחר".

וכשאדם נופל לשם, שזה בחינת 'מקומות-המטנפים', ומבקש וצועק "אי"ה' מקום כבודו" (קדשת כתר, תקוני־זהר הרבה פעמים) - זה בעצמו תקונו, פי חוזר ושב אל ה'כבוד-העליון', שהוא בחינת 'איה'.

וזהו בחינות 'עולה', בחינת (בראשית כב): "וי'א"ה' השיה לעולה". שבחינת 'אי"ה', היא בחינות 'שה לעולה', לתקן ולכפר ה'רהור הלב' שבא מ'מקומות-המטנפים' כנ"ל. פי על-ידי בחינות 'איה' נתתקן ועולה משם כנ"ל. - והוא בחינת "בראשית מאמר סתום" (שבת קד. וב'מהרש"א).

וזה בחינות 'תשובה' - פי זה עקר ה'תשובה', כשאדם מבקש ומחפש אחר כבודו יתברך, ורואה בעצמו ש'רחוק מ'כבודו יתברך, ומתגעגע ושואל ומצטער "אי"ה מקום כבודו" - זהו בעצמו תשובתו ותקונו כנ"ל.

ח. ח"ב מז - 'מסירת-נפש' יש לכל אחד ואחד מישראל, בכל יום ובכל שעה, כגון: שנותן מונו לצדקה, וה'ממון' הוא ה'נפש', דהינו: שמוסר-נפשו ביגיעות וסכנות קדם שמרויח הממון, ואחר-כך נוטל הממון ונותנו בשביל השם-יתברך, נמצא מוסר-נפשו. וכן ב'תפלה' איתא במדרש הנעלם (זהר חיי-שדה ככד): "שהיא בחינת 'כי עליך הרגנו כל היום'" (תהלים מד, כג), הינו 'מסירת-נפש'. פי צריך יגיעה גדולה ומלחמה גדולה עם המחשבות והבלבולים, ותחבולות לנזם ולברח מהם, ועל זה נאמר: "כי עליך הרגנו" וכו'. - וכן פיוצא בזה.

ט. שיחות הר"ן יב - אלו הרוצים להיות אנשים כשרים ולכנס בעבודת-השם, ואזי יש להם בלבולים גדולים ומניעות גדולות, ואינם יכולים לתת עצה לנפשם איד לעשות, מחמת גדל הבלבולים והמניעות שיש להם. וכל מה שרוצים לעשות בעבודת-השם, קשה להם לעשות כראוי.

דע: שזה בעצמו שהם מתנגעים ולהוטים לעשות איזה עבודה, או לקדש עצמו באיזה קדשה, אף-על-פי שאינם יכולים לגמר כראוי, זה בעצמו שהם מתנגעים ולהוטים אחר זה, הוא בחינת 'קרבנות', בבחינת (תהלים מז, כג): "כי עליך הרגנו כל היום, נחשבנו כצאן טבח".

ואינא ב'תקונים' (תקוני-הער נח: נט): שזה בחינת 'תפלה', שהיא בחינת 'קרבנות'. הינו: כשרוצים להתפלל, ואין מניחין אותו, ומבלבלין אותו בכמה מיני בלבולים, והוא צריך לכמה יגיעות בשעת התפלה. ואזי אפלו אם אינו זוכה להתפלל כראוי, אף-על-פי-כן, ה'גיעה' בעצמה שמוגעת עצמו בכל פחו ומוסר-נפשו להתפלל כראוי - זה בעצמו הוא בחינת 'קרבנות', בחינת 'כי עליך הרגנו' וכו'.

וכמו-כן בכל העבודות והקדשות שאדם רוצה לקדש עצמו, אף-על-פי שאינו זוכה חס-ושלום לקדש עצמו כראוי - אף-על-פי-כן, ה'גיעה' בעצמה והיסורין והבלבולים שיש לו מזה מחמת שרוצה וחפץ לקדש עצמו, רק שאין מניחין אותו - זה בעצמו הוא בחינת 'קרבנות', בחינת: "כי עליך הרגנו כל היום, נחשבנו כצאן טבח".

עלי-כן על האדם לעשות את שלו תמיד, ליגע עצמו בעבודת-השם בכל מה שיוכל. ואת "כל אשר תקמצ איד לעשות, עשה" (קהלת ט, י), אף-על-פי שקשה עליו מאד, ונדמה לו שאין מניחין אותו כלל, ומרחיקין אותו מאד מאד, ואינו זוכה לעשות כראוי שום דבר שבקדשה וכו'. אף-על-פי-כן עליו לעשות מה שיוכל, 'וה' הטוב בעיניו יעשה' (דברים-הימים-א יט, י).

[זה-לשון תקוני-הער הנ"ל (נח:): "אם מתקבין בצלותין לקודש-א-ב-י-ה-הוא, וסבלין כמה מכתשין, ודא הוא דכתיב (תהלים מז, כג): 'כי עליך הורגנו כל היום, נחשבנו כצאן טבח', אהתו פאלו וזבחת עליו את עולותיה ואת שלמיה' (שמות כ, כא), ודא שזיב לון ממיתה דמלאך-המנות".

ועוד שם (נט): "דאינון סבלין מכתשין, כמה דאוקמוהו: 'כי עליך הורגנו כל היום', ובכל יומא לא מניחין צלותיו, ובדיק לון קודש-א-ב-י-ה-הוא בכמה מכתשין, ואמרין זה לזה בצלותיו: קודש-א-ב-י-ה-הוא פריק לן מדינא דבעידן וחינון דארעא, ואעיל לן למתוין לן חולקא במלאכיא, דאינון 'חיות-הקדש'".

י. חיי מוהר"ן תיא - התלוצץ מאד מטעמי המצוות שבספר 'מורה נבוכים', ואמר: "איד יעלה על הדעת, לומר טעמי הבל כאלו על קרבנות וקטרת, הלא כמה תקונים נוראים עצומים, נעשים בכל העולמות למעלה למעלה עד אין סוף, על-ידי 'אמירת הקטרת' לבד. [הינו: שאם חס-ושלום כדגריהם המטעים, מה היה מועיל אמירת הקטרת והקרבנות?]. ואיד יבוא אחד לומר שטות כזה על טעם הקטרת, שמגיעים עד מקום שמוגעים, שאפלו האמירה לבד פועל מה שפועל למעלה למעלה, כמבאר בזה-ה-הקדוש ובכתבי האר"ז"ל.

אך באמת טעם הקטרת והקרבנות, אי אפשר להשיג כלל, רק אנו מאמינים לדברי משה רבנו עליו-השלום. ובדאי יש בזה טעמים נוראים שאי אפשר להשיג בשום שכל אנושי כלל. ומעצם גדלתם, גם אמירת פרשיות הקרבנות והקטרת מסגל מאד, ונעשה מזה תקונים נוראים בכל העולמות. - וכן טעמי כל המצוות הקדושים, גבוהים ונשגבים מאד ונעלמים מעין כל חי וכו' וכו'.

יא. חיי מוהר"ן תקנח - "ביום ה'תענית', טוב לומר פרשת כל הקרבנות".

יב. חיי מוהר"ן תקצ - איש אחד היה קובל לפניו ז"ל: "איד שקשה לו מאד להתפלל, כי ה'מחשבות-זרות' מבלבלין אותו מאד! - השיב לו רבנו ז"ל: "מקבלין זאת לכפרת-עון" [נעמט מען דאס אן פאר א 'כפרת-עון', וחדד קצת.

וקצת היה נראה פונתו בזה: כי הלא באמת, אלו ה'מחשבות' הם בעצמם 'עונות'. ועלי-כן חיד קצת. אך אף-על-פי-כן בודאי כל דבריו אמת וצדק, כי על-כפי-פנים בזה שאין מהרהר אחריו יתברך חס-ושלום, ויודע שבודאי השם-יתברך רוצה לקרבו ולקבל תפלתו, רק שעונותיו גרמו לו כל אלו המחשבות הבאין לבלבלו, ויש לו צער מזה, ובדרך מהם בכל פחו, יכול להיות בודאי שזה בעצמו נחשב לו ל'כפרת-עון', עד שאם היה זוכה להתנהג בזה בתמימות ובאמת כראוי (כי אי אפשר לכאר זאת בכתב), כבר היו עונותיו נמחלין על-ידי-זה בעצמו, ואז ממילא היו מסתלקין מפניו כל ה'מחשבות-זרות'.

ועין ב'לקוטי-התנינא' סימן מ"ו, ובהשיחות (שיחות-הר"ן יב): "שמה שנלחמין עם ה'מחשבות-זרות' בשעת התפלה להכניע אותם, או על-כפי-פנים לברח מהם, הוא בחינת (תהלים מז, כג): "כי עליך הרגנו כל היום", בחינת 'מסירת-נפש', ובחינת 'קרבנות' וכו'.

ספר המדות, עניני 'קרוב' - ואן אכילת הצדיקים, גדולה יותר מהקרבנות ומזווגן (אכילה ח"ב ז). [ב] הדגים שמנים בזכות הקרבנות (אכילה ח"ב ח). [ג] המקבל יסורים באהבה, פאלו הקריב קרבן (המקת-דין כ). [ד] על-ידי רדיפה, הנרדף נכשר לקרבן לפני אלקים (מריבה ט). [ה] על-ידי ענוה, תפלתו נשמעת, וכאלו הקריב כל הקרבנות (ענוה ח). [ו] מי שנותן צדקה, פאלו מביא קרבן (צדקה מו). [ז] גדולה צדקה, יותר מכל הקרבנות (צדקה סב). [ח] מי שדעתו שפלה, פאלו הקריב כל הקרבנות (תשובה ז). [ט] הקדוש-ברוך-הוא נתפס על-ידי ודו, ודומה פאלו בנה מזבח והקריב קרבן (תשובה צז). [י] הנפנה, ונטל-ידי, ומניח תפלין, וקורא קריאת-שמע, ומתפלל, פאלו בנה מזבח והקריב עליו קרבן, וכאלו טבל (תפלה מ). [יא] גדולה תפלה, ממעשים טובים, ומן הקרבנות (תפלה מב).

"אם עלה קרבנו" (ויקרא א, ג) - ענין 'קרוב עולה'

יג. ח"א נח - "כל 'קרוב עולה' הוא בבחינת 'לאה'" (פרי-עץ חיים, שער עולם העשיה פ"א).

יד. ח"א קח - הנה ידוע (ויקרא יב ט ג): "כי עולה באה על הרהור הלב, כמו שכתוב (יחזקאל כ, לב): 'העולה על רוחכם' - כי משפן הרוח הוא בלב - 'ואין השם יתברך מצרף מחשבה למעשה, בר מהרהורי עב"ם" (קדושין ט). 'והרהור עב"ם' שיף אצל כל אדם.

הינו: מה שמתחיל להתפלל בדבקות, או מתבודד עצמו, ובאמצע נופל ממדרגתו, זהו בחינות 'הרהורי עב"ם'. כי כל הנפילות באין מחמת 'קלקול האמונה' - וכשנתקלקל האמונה, נמצא מחזיר פניו מהשם יתברך, והשם יתברך גם כן מסתיר פניו ממנו, נמצא הוא אחר באחור. וצריך להביא על זה 'עולה'.

ובחינת 'עולה' הוא: כשמשבר את רוחו בקרבו, ומתבייש וחושב בעצמו: 'איך נפילתי ונשלכתי משמים לארץ, שהייתי במקום גבוה כזה, ועכשו נפילתי והחזרתי פני מהשם יתברך, ונשארת אחר באחור?!' - ומרחם עלי עצמו. כי אין רחמנות גדולה מזו.

וצריך לזה נסירה' כמו שהיה אצל אדם הראשון, שנבראו דו פרצופין אחר באחור, ואחר כך נכסר והיה פנים בפנים" (ברכות סא. ערויבין יח.). והנסיקה' הוא בחינת שם 'חת'ד', כמו שכתוב בפגנות (שערי הכנרת תפלת השחר א; פרי עץ חיים' שער הזמירות פ"ה; ועני בעץ חיים' שער הנסירה פ"א): "פותח את ידך" (תהלים קמח, טז), "סופי תבות חת"ד" - הינו: שחודת ומנסר את עצמו. - והשם 'חת'ד' נעשה, על ידי שמשבר את לבו, כי אז בודאי מאנח ומוציא רוח ומכניס רוח, והוא תרין רוחין. ושני פעמים 'רו'ח' גימטריא חת"ד" (הארז"ל שם), וזהו בחינות נסירה, ובא אל בחינות פנים בפנים'.

וזהו בחינות 'עולה'. - וזהו (תהלים נא, יט): "זבחי אלקים רוח נשברה". "זבחי אלקים", הינו בחינת 'עולה' - הוא רוח נשברה".

"וסמך ידו וגו'. ושחט וגו'" (ויקרא א, ידח)

"ענין ה'סמיכה על הקרבן, ושחיטת הקרבן"

טו. ח"א נה, אה - נמצא לעיל בפסוק (ויקרא א, ב): "אדם כי יקריב מכם קרבן לה".

"אשה ריח ניחוח לה" (ויקרא א, ט; ועוד בכל הפקשה)

טז. ח"א טו, ה - הקדוש ברוך הוא מתאוה לתפלתן של ישראל (חולין ס); וכשישראל מתפללין לפניו וממלאין תאותו, אזי נעשה כביכול בבחינת אשה, שהוא מקבל תענוג מעמנו, כמו שכתוב (ויקרא א, ט): "אשה ריח ניחוח לה" - על ידי הריח ניחוח' שמקבל, נעשה בבחינת אשה'.

יז. ח"א מא - על ידי 'דקודין' - ששותה זין המשמח, ונמשכין למטה בתוך הרגליו, הינו שמרקד - בזה מגרש החיצונים משם, וזאת התלהבות של הרקוד, והוא: "אשה ריח ניחוח לה" (ויקרא א, ט). אבל מי שמרקד בהתלהבות היצר' - זה נקרא חטא של נדב ואביהוא, שכתוב בהם (שם י, א): "ויקריבו אש זרה".

יח. ח"א עג - מי שמקבל תענוג מאחר, נקרא 'נוקבא', רוצה לומר לגבה. ונמצא: כשהשם יתברך מקבל תענוג מישראל מתפלתו, כביכול נעשה 'נוקבא' לגבי ישראל. - וזהו שכתוב (ויקרא א, ט): "אשה ריח ניחוח לה". כי על ידי ריח הניחוח' שמקבל השם יתברך מתפלות של ישראל, נעשה בסוד 'אשה' וכו'.

יט. שיחות הר"ן מ - הוא דבר רחוק עליפי חקירה, שהאדם שהוא בריה שפלה יהיה לו פח לעשות רשם למעלה. או בהמה שפלה יהיו מקריבין אותה לקרבן, שתעלה לריח ניחוח לנחת רוח לפניו יתברך שאמר ונעשה רצונו. ואיך שיך רצון אצלו יתברך?!

אבל באמת הראה השם יתברך להפך מדעתם, כי באמת השם יתברך השרה שכינתו למטה במשפן ובבית המקדש, והבהמה עלתה לריח ניחוח וכו'. וזה בחינת (פסחים ג. בבא בתרא י): "עליונים למטה ותחתונים למעלה", בחינת 'גלגל החזור'.

"ונפש כי תקריב קרבן מנחה לה" (ויקרא ב, א)

כ. ספר המדות, תפלה ב - המתפלל בבית הכנסת, כאלו הביא מנחה טהורה'.

"סלת בלולה בשמן" (ויקרא ב, ה)

כא. ח"א מט, ז - "ועשירית האיפה סלת למנחה בלולה בשמן" (במדבר כח, ה). צריך לחבר שני בתים להיות אחד. 'ביתא עלאה', נקרא 'סלת למנחה'. 'מנחה' - זה בחינת דינים, בחינת (ברכות כו): "יצחק תקן תפלת מנחה". 'סלת' - לשון (תהלים קיט, קיח): 'סלית כל שוגים מחקיך' - 'ש'ביתא עלאה' ממתיק ומשבר הדינים. וצריך שייבלל 'ביתא עלאה', עם 'ביתא תתאה' הנקרא 'שמן', בחינת 'מלכות דוד', כמו שכתוב (שם מה, ח): 'על כן משחה אלקים אלקיך שמן ששון'.

"ולא תשבית מלח ברית אלקיך מעל מנחתך"

(ויקרא ב, יג)

כב. ח"א ז, נסוף - על ידי קרבתו להצדיק שהוא "ברית מלח עולם" (במדבר יח, יט) - פולט ה'דמים הרעים, העצבות ו'ה'תאוות, הפאים מ'דמים עכורים'.

כג. ח"א נג, ב-ג - ודע: שעל ידי 'תקון ברית קדש', נצול מ'פנים דסטרא אחרא'. על ידי ידם ברית, נתתקן דם נדה, 'תאות ממון'. כמו שכתוב (זכריה ט, יא): "גם בדם בריתך", על ידי ברית. "שלחתי אסיריך מבור", "בור דא טחול" (תקוני זוהר), 'מרה שחורה', "בעצבון תאכלנה" (בראשית ג, יז). - כי 'ברית' הוא בחינת 'מלח', הממתיק מרירות ועצבון הפרנסה, כמובא בזהר (ויחי רמא): "אלמלא מלחא לא הוי עלמא יכלי למסבל מרירותא". וזהו (במדבר יח, יט): "ברית מלח עולם הוא".

וזהו (ויקרא ב, יג): "אל תשבית מלח ברית אלקיך" - כי על ידי זה נתקשר ב'אלקות, ונתפרש מ'עבודת אלילים' וכו'. - וזה (תבות סו): "מלח ממון חסר", כי על ידי 'מלח', נתמעט אצלו 'תאות ממון'.

"והתודה אשר הטא עליה" (ויקרא ה, ה)

- ענין ה'דיו' על הקרבן -

כח. ח"א נה, א-ה - נמצא לעיל בפסוק (ויקרא א, ב): "אדם כי יקריב מכם קרבן לה".

"והשיב את הגזלה אשר גזל" (ויקרא ה, כג)

- הכר אסור גזלה -

כט. ח"א נט, ט - הגזל את חברו, גורם דם-נדה לשכינה, בבחינת (תקוני-זהר ג, יט): "וזהבם לנדה". - בשביל זה נקרא 'גזלה' בחינת 'פגד', כמו שכתוב (ישעיה כד, טז): "ובגד בוגדים בגדו" - הינו 'פגם הבגדים', בחינת (שבת ק"ג): "שנמצא רבב על בגדיו", בחינת 'פגם-הבגד'.

ל. ח"א לה, א - דע: כי 'תשובה' היא לשוב את הדבר למקום שנטל משם, והוא בחינת "זרקא", המובא בזהר-הקדוש (תקוני-זהר מג: ס. פז: ועוד): "דאזדריקת לאתר דאתגטילת מתמן". ומאן ההוא אתר, הוא 'חכמה', שהוא שרש כל הדברים, כמו שכתוב (תהלים קד, כד): "בלם בחכמה עשית".

[בלקוטי-הלכות, גזלה ג: התשובה על כל החטאים, הוא בחינת תקון הגזלה והעשק אשר גזל ועשק את הקדוש-ברוך-הוא ונקטת-ישאל על-ידי חטאיו. ועל-כן איתא בזהר-הקדוש ומובא בדברי רבנו ז"ל (ח"א לה, א): "שתשובה הוא בחינת 'זרקא', דאזדריקת לאתר דאתגטילת מתמן" - הינו: להחזיר את הדבר למקום שנטל משם.]

לא. ח"א נט, ה - כל ה'נפשות' שרשם ב'עשירות', בבחינת (דברים כד, טו): "ואליו הוא נושא את נפשו". בשביל זה 'הגזל' ממון ישראל, כאלו גזל את נפשו" (בבא-קמא ק"ט).

לב. ח"א סט - 'הכר אסור גזלה אפלו במחשבה' - הגזל את חברו, גזל ממנו בניו, על-ידי שגזל ונטל התנוצצות אור נפשה של אשת חברו שגזל ממנו. וזה שאמרו חז"ל (בבא-קמא ק"ט): "הגזל את חברו, כאלו גזל ממנו נפש בניו ונבנותיו".

וזה סוד פונת הגמרא (בבא-קמא ק"ג): "הגזל את חברו שוה פרוטה, יוליכנו אחריו אפלו למדי". הגמרא היא נעלמת ונסתרת מאד, וזה פונתם האמת: "הגזל וכו' יוליכנו אחריו אפלו למדי" - הינו למודי ה', הינו הבנים, כמה שכתוב (ישעיה נה, יג): "וכל בניך למודי ה'" - שצריך להחזיר לו אפלו הבנים שגזל ממנו על-ידי שגזל את ממונו.

ודע: שעל-ידי 'צדקה', יוכל לתקן 'ממון גזלה' שגזלו על-ידי 'חמדה'. כי 'גזלה' ממש, אין לה תקון עד שישיב את הגזלה, וכן "אם גזל את הרבים, צריך לעשות בהמון שגזל צרכי רבים" (ביצה כ"ט). אבל אם יש לו ממון גזלה על-ידי 'חמדה', זה יכול לתקן על-ידי 'צדקה' - שעל-ידי 'צדקה' - יתקיים אצלו 'ממונו', אף שהיא של 'גזלה' על-ידי ה'חמדה'. (ע"ז בפנים באריכות כל התורה).

[בשיחות-הר"ן קלג: מה שכתוב בהתורה (ח"א ס"ט הנ"ל) מגדל אסור גזלה וקמדה אפלו במחשבה, פרוש על (בבא-קמא ק"ג): "הגזל את חברו יוליכנו אחריו אפלו למדי" - דהינו 'למודי ה', הינו ה'בנים' וכו'. שמעתי מפירי-הקדוש שאמר: "שקד שמע שקיו לומדים בן הגמרא הנ"ל במקום ששמעו!"]

[בתי-מזהר"ן כ"ט: בשעה שאמר רבנו ז"ל המאמר 'הכר אסור גזלה' סימן ס"ט (הנ"ל), עמד אז לפניו איש עשיר אחד שלא היו לו בנים. ואתר איזה ימים

וזהו (דברים לג, כז): "ויוגרש מפניך אויב", מפניך דקדשה. "ויאמר השמד", הינו 'תאנות-ממון'. כי כל ישראל נקראים צדיקים על שם הברית, ובשביל זה בשמגרש מפניהם דקדשה את האויב, הוא מפיל אותם האויבים, בפנים דסטרא-אחרא, הינו 'השמד'.

נמצא: כל צדיק וצדיק, פשהקדוש-ברוך-הוא רוצה לגרש אויביו של צדיק, הוא מפיל את האויב בתאנות-ממון, כי 'צדיק הוא ברית עולם' (תקוני-זהר פה). וזה האויב של צדיק שחולק על צדיק, אין לו מלח להמתיק מרירותו, כי "מלח ממון חסר", כי עקר 'תאנות-ממון' שנתמעט, אינו אלא על-ידי ברית. ועל-כן להפך ב'פונסה דקדשה' בתיב (משלי יח, כב): "מצא אשה מצא טוב". 'טוב' בחינת 'צדיק', בחינת 'ברית מלח', שהוא ממתיק מרירותא, הינו 'תאנות ועצבון הפרנסה'.

"נפש בי תחטא" (ויקרא ד, ב; ה, אי"כא)

כד. ח"א עד - 'נפש בי תחטא' (ויקרא ד, ב; ה, אי"כא). בחינת 'עשו', ה'סיגים' וה'פסלת הגמור' שמשתלשלין ויוודין מ'דינא קדישא', בחינת 'יצחק'.

"נפש בי תחטא בשגגה" (ויקרא ד, ב) - ענין ה'שגגות'

כה. ח"א יט, בסוף - ה'שוגג', יש בו טוב ורע, שהמעשה הוא רע, וכונתו טוב, בחינת 'תרגום', בחינת 'עץ הדעת טוב ורע', שמערב טוב ורע.

כו. ח"א יט, בסוף - להעלות הטוב מן התרגום, הוא על-ידי תקון השגגות, שצריך לתקן כל מה שחטא בשוגג. - וזה שפרש רש"י (חבוק ג, א): "תפלה לחבוק על שגגות" - "בתרגומו" [צלותא דצלי חבוק נביא, כד אתגלי ליה על ארץ דיהב לרשיעיא, דאם יתנוון לאורחא בלבב שלים, ישתביק להו, ויהוון כל חוביהוון דחבו קדמוי, הא פשולותא]. - שעקר 'שלמות' לשון-הקדש' - על-ידי ה'תרגום'.

וזה: "על שגגות" - כי 'שגגות' הוא בחינת 'תרגום' - כי 'תרגום' הוא בחינת (בראשית ב, ט): "עץ הדעת טוב ורע" - שמערב 'טוב ורע'. וכן הוא ה'שוגג', שיש בו גם כן 'טוב ורע' - שהמעשה הוא רע, וכונתו טוב.

"וקמץ הכהן" (ויקרא ה, ב)

כז. ח"א נז, הבסוף - ה'כח המדמה' בא על-ידי 'לשון הרע'. כי 'כח המדמה' הוא 'כח ההקמיות', כי גם 'בהמה' יש לה זה ה'כח המדמה'. וה'מוציא דבה' נופל ל'בהמיות', כי 'מוציא דבה' הוא כסיל" (משלי י, יח), וכשה'דעת' נסתלק ממנו, נופל מ'אהבת השם-יתברך' ל'אהבת הבהמיות', בבחינת (הושע ד, ו): "כי אתה הדעת מאסת, ואמאסך מפתן לי". "כהן" - הינו בחינת (ישעיה מא, ח): "אברהם אהבי", בחינת (תהלים ק"ד): "אתה כהן", בחינת (ויקרא ה, ב): "וקמץ הכהן" [קמץ-קמיצה הוא בחינת אהבה, על-ידי הכהן שהוא בחינת חסד] - שעל-ידי 'לשון-הרע', נתמלקל ונפגם בחינת 'אהבה דקדשה', ומתגבר עליו 'כח המדמה', 'כח ההקמיות', בבחינת (הושע שם): "נדמו עמי מבלי הדעת". 'נדמו', הינו 'כח המדמה'.

הפציר את רבנו ז"ל להתפלל עליו "שיהיו לו בנים!" - השיב לו רבנו ז"ל: "הלא אמרתי לך תורה [הנ"ל] על ראש השנה, ולא הבין פונתו.

ואחר כך נודע לו (להעשיר הנ"ל): שפונתו הוא: כי בכרסלב היה איש אחד שירד מנכסיו, שהיה לו קנאה גדולה על העשיר הנ"ל שעלה למעלה ונתעשר כל-כך, וזה זמן לא כביר אשר היה בשתפות עמו, והיו לו קעות הרבה יותר מהעשיר הנ"ל, ולבסוף ירד מפרגתו כל-כך, ועל-כך היתה לו עליו קנאה גדולה. גם לקח אצלו קעות מזמן ולא החזיר לו. וקמו לו רבנו ז"ל: "שבשביל זה אין לו להעשיר הנ"ל בנים, כמבאר היטב במאמר הנ"ל.

אך במאמר הנ"ל מבאר: שלפעמים מתגבר את-עצמו בקנאה וקמדה גדולה כל-כך על קעות חברו, עד שעל-ידיה לוקח ממנו אף את אשתו. וכן היה: שאחר-כך סמוך לפטירת רבנו ז"ל, צוה לאנשיו: שיאמרו להעשיר הנ"ל: "שיגרש את אשתו, ויקח אשה אחרת, ויליד בנים!" - וכן עשה, וגרש את אשתו אחר פטירת רבנו ז"ל כמה שנים.

ובתוך זה הזמן נפטרה אשתו של האיש הנ"ל שהיה לו קנאה על העשיר הנ"ל, ואז לקח האיש הזה את אשת העשיר הנ"ל, ונתקמו כל דברי רבנו ז"ל המקומים במאמר הנ"ל. והעשיר הנ"ל לקח לו אשה אחרת, והיו לו ממנה בנים.

לג. ספורי מעשיות, מעשה ג מחגור - "הספור של הגזלנים, וסופם. והתשובה שנתן החגור לראש הגזלנים, וסופו".

ספר המדות, עניני גזלה - [וא] מי שנפתה לבו לגזל, וכיון שהתיר לעצמו גזלת חברו הרי הוא מוכן לכל חטא ועון, ואין תקנה להסירו מדרך הרעה (גנבה-וגזלה א). [וב] בעון הגזל, הגובאי עולה, ורעב הוה, ובני אדם אוכלין בשר בניהם (גנבה-וגזלה ב). [וג] הגוזל את חברו שוה פרוטה, פאלו נוטל נשמתו ונשמת בניו ובנותיו, ואפלו גרמא (גנבה-וגזלה ד). [ור] מי שלא חס על ממון חברו, בידוע שהוא גנב (גנבה-וגזלה ה). [וה] עיר שיש בה גנבים, בידוע שהרב אוהב שחד (גנבה-וגזלה יב). [וו] על-ידי דברים בטלים, באים גנבים (גנבה-וגזלה יג). [וז] מי שמביש פני חברו, לסוף שמקים עדות שקר, כדי שיגזל ממון (גנבה-וגזלה טו). [וח] הגוזל את חברו, על-ידי גזלה מטמאין אותו בטמאת קרי (ממון יד). [וט] על-ידי גנבה, מפסיד את הדעת (גנבה-וגזלה ח"ב ג; דעת ח"ב טז). [וי] הגנבה, מזיק לעינים (גנבה-וגזלה ח"ב ד; ראיה ח"ב יד). [ויא] על-ידי גנבה, המשקות מתקלקלין (משקה א). [ויב] בשמוציא גזלה מתחת יד חברו, פאלו נתן צדקה (צדקה י).

המפתח ללקוטי הלכות

"אדם כי יקריב מכם קרבן לה, מן הבקמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם" (ויקרא א, ב)

א. השנמת הבקר א, ז (על-פי לקוטי-מורה"ן ח"א רפב, אומרה לאלקי בעודי) - בשאנו אומרים פרשת הקרבנות, פאלו הקרבנות, כמו שאמרו רז"ל (מנחות קי-): "כל העוסק בתורת עולה, פאלו הקריב עולה" וכו'. כי עקר תקון הקרבנות הוא בבחינת הדבור, להעלות מדומם צומח חי למדבר. כי ה'נקודות-טובות' בפעולין ממקום שעולין

ממדרגות התחתונות, העקר הוא שיעלו לבחינת דבור, כי מתחלה פשאין נתברר ונבר הטוב מחמת הרע שחופה עליו, אזי הוא בבחינת אלם שאין לו דבור, בבחינת (תהלים לט, א): "נאלמתי דומיה החשיתי מטוב" וכו'. וכשמגלין את הטוב, אזי עקר התגלות הטוב ועליתו, הוא בחינת ה'דבור'.

ב. ברנת הפרות ה, כ (על-פי לקוטי-מורה"ן ח"א ו, קרא את יהושע) - על-שם זה נקרא 'קרבן', שמקרב ומעלה כל דבר לשרשו, לבחינת נקדה העליונה, עד שנגלל הכל בבחינת אדם, בבחינת (ויקרא א, ב): "אדם כי יקריב מכם קרבן וכו'. מן הבקמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם" - שיעלה מבקמה מבקר וצאן, לבחינת 'קרבנכם' ויקרא, דהינו 'קרבן שלכם', שאתם בני-אדם - דהינו: שיעלה הבקמה בבחינת אדם, שזהו עקר בחינת 'קרבן', פמוכן בפונות: שצריכין בקרבן להעלות הדומם לצומח והצומח לחי והחי למדבר שהוא האדם.

ג. אבדה ומציאה ג, ג (על-פי לקוטי-מורה"ן ח"א כג, צוית צדק) - ה'קרבנות' הם בחינת 'צדקה', כי הם בחינת "רוח נדיבה" (תהלים נא, יד), כי הם 'נדבת לב', כמו שכלל בפסוק קרבנות וצדקה, כמו שכתוב (דברים כג, כד): "מוצא שפתיך תשמר, ועשית פאשר נדרת וכו' אשר דברת בפיה", "זו צדקה" (ראש-השנה ו. נדרים ז).

ועל-ידיה מבטלין ה'עבודה-זרה' שהוא 'תאות-ממון', שהוא בחינת חרון-אף ודינים. כי 'קרבנות' הם 'תקון עולם-העשיה', ששם עקר אחיזת ה'עבודה-זרה' וה'דינים', פמוכא בפונות (ועין בדברינו מזה במקום אחר, בהלכות תפלה הלכה ד).

"ושחט אתו על ירך המזבח צפנה לפני ה'"
(ויקרא א, יא)

ד. העושה שליח לגבות חובו ג, כד (על-פי לקוטי-מורה"ן ח"א ח, 'ראיתי מנורת זקב' - על-כן נקרא ה'בית-המקדש': 'בית חיינו' (ברכת הפטורה) - כי שם עקר ה'רוח-חיים' של כל העולם. ועל-כן היה בבית-המקדש עקר הקדשה בצפון, כמו שכתוב (זבחים פ"ה מ"א): "קדשי קדשים שחיטתן בצפון" וכו' - כי שם עקר שלמות כל החסרונות, כי "צפון חסר" (בא-בתרא כה:), ושם צריכין להמשיך ה'רוח-חיים' הצפון בלב, להשלים כל החסרונות התלויים בהרוח-החיים הזוה, שהוא בחינת "רוח צפונית המנשבת בפנור של דוד" (ברכות ג:).

"ונפש כי תקריב קרבן מנחה לה" (ויקרא ב, א)

ה. ברנת הריח וברנת-הודאה ה, ח - 'קרבן מנחה', הוא בחינת 'הארת הרצון', כמו שכתוב (ויקרא ב, א): "ונפש כי תקריב קרבן מנחה", וכמו שפרש רש"י: "לא נאמר

נפש' אלא במנחה. מי דרפו להקריב מנחה, עני. מעלה אני עליו כאלו הקריב נפשו". נפש' זה בחינת דצון' והשתוקקות חזק במסירת נפש.

כי כל הקרבנות של בהמות ועופות שסומכין עליהם ושוחטין אותם וכו', זה בחינת זביחת היצר' פמובא. אבל המנחה אין בה שחיטה, והיא בחינת קרבן עני'. "אין עני אלא מן הדעת", הינו מי שהוא עני במעשים טובים, ואין בו דעת לזבח את יצרו לגמרי, ואף על פי כן הוא רוצה להקריב קרבן לה' - נתנה לו התורה עצה: שיקריב את נפשו, הינו דצונו, שזהו בחינת קרבן מנחה' שנאמר בה נפש' - שהוא קרבן עני' שאין בה שום שחיטה'.

ואף על פי כן היא יקרה מאד בעיני השם יתברך, מאחר שרצונו חזק בלבד להשם יתברך, עד שגם הוא בעניויותו הגדולה, אינו מונע עצמו מלהקריב קרבן לה', דהינו בחינת קרבן מנחה, שהוא בחינת נפש' בחינת דצון'.

"כל חלב לה'" (ויקרא ג, טז) - "ואת החלב אשר עליהן אשר על הפסלים" (ויקרא ג, דייטו; ד, ט)

ו. חלב ודגס ג, א-ג (על פי לקוטי מוה"ר ח"א יג, ציהי הם מריקים שקיהם) - עקר בחינת הטוב הוא בבחינת "כפלויות יועצות" (ברכות סא). שהם כפלי ההולדה, ושם עקר החלב החופה על הפלויות היועצות. ועל כן חלב' לשון מיטב'.

ועל כן עקר הקרבן הוא החלב - כי עקר הקרבן, הוא להוציא ולהעלות הטוב הכבוש בין האמות והסטרוא-אחרא, להוציאו ולהעלותו לשרשו, כי הקרבן בא על ידי חטא. ועל ידי החטא נתערב טוב ורע, ונפל הטוב בגלות בין האמות והסטרוא-אחרא כפי בחינת החטא חס' ושלום, ועל זה מביא קרבן, כדי לברר ולהעלות הטוב הכבוש ולהעלותו לשרשו. ועל כן עקר מה שהיו מקריבין לגבה, הוא החלב' שהוא לשון מיטב' - בחינת הטוב הכבוש הנ"ל.

ועל כן להדיט אסור החלב באכילה - כי הטוב הכבוש שם בבחינת חלב, אי-אפשר לבררו על ידי אכילה, כי הוא בבחינת הטוב הכבוש בהסטרוא-אחרא מאד, בבחינת מה שנאמר שם בפאמר (ח"א יז): "שילפעמים הם מתגברים על הטוב מאד, עד שאי-אפשר בשום אופן להוציאו, ואז יוצא בזרע הילודים" וכו'. וזה בחינת החלב, שיונק מהטוב הזה שיוצא בזרע הילודים, שעובר והולך דרך הפלויות יועצות שהם כפלי ההולדה. והחלב' הוא עליהם, ויונק מהם.

וזה החלב' הוא תקף שמנונית הגוף, שמתגבר על הטוב, בבחינת (איוב טו, כז): "כי כסה פניו בחלבו". פנים' הוא

השכל', שהוא הטוב כנ"ל, בחינת (קהלת ח, א): "חכמת אדם תאיר פניו", והשכל הוא הטוב וכו', בחינת (בראשית רבה א, ד): "ישראל עלה במחשבה, שהוא בחינת השכל'. והחלב מכסה על זה הטוב.

ואז כשמתגברים תאוות הגוף, שהם בחינת שמנונית חלב הגוף על הטוב, אזי חסו שלום אין הטוב שומע כלל את ההתעוררות שישוב למעלתו, בבחינת (תהלים מט, יד): "זה דרכם בסל למו". ואמרו רז"ל (שבת לא): "חלב יש להם על בסליהם שמכסה עליהם", שעל ידי זה אין שומעים כלל דברי מוסר. ואינם מסתכלים על תכליתם מה יהא בסופם. ונשוא תאמר שכחה יש להם, תלמוד לומר (תהלים שם): 'ואחריהם בפיהם ירצו סלה' וכו'" (שבת שם) - דהינו שמזכירין בפיהם את סופם, ואף על פי כן אינם מתגברים לשוב לשרשם. וכל זה מחמת החלב שיש להם על בסליהם שמכסה עליהם.

נמצא: שהחלב חופה על הטוב ויונק ממנו. ועל כן החלב הוא אסור באכילה לישראל, כי אי-אפשר לנו לבררו בשום אופן על ידי האכילה, כי הטוב כבוש ומהדק שם מאד מאד, שאי-אפשר לו לצאת כנ"ל, רק על ידי אש שעל המזבח, על ידי זה יכולין לברר ולהוציא גם הטוב שהוא שבחלב.

ועל כן בקרבנות, עקר הקרבן הוא החלב דיקא, כמו שכתוב (ויקרא ג, טז): "כל חלב לה" - כי זה עקר הקרבן, לברר ולהעלות הטוב הכבוש מאד, שזהו בחינת חלב שיונק מן הטוב הכבוש מאד. ועל ידי אש שעל המזבח, נכלה הרע ונתברר הטוב הכבוש מאד, כי מהאש יצאו והאש תאכלם" (ויקרא טו, ז), ונאכל הרע, ואז עולה הטוב לשרשו, ונשלים פגם המזבח כנ"ל.

"אשם הוא אשם אשם לה" (ויקרא ה, יט)

ז. שבונוות ב, נד - ועל כן צריכין לכבד גם את הזקן בשנים, אף על פי שאינו חכם, ובלבד שאינו רשע שהוא זקן אשמאי (קדושין לב: - "אשם רשע ועם-הארץ". רש"י). ועקר הזקן אשמאי' שהוא הרשע, הוא החולק על הצדיק, כי באמת כל ישראל נקראים צדיקים, כמו שכתוב (ישעיה ס, כא): "ועמד ישראל בלם צדיקים". כי יש בכל אחד מישראל נקודה טובה' שהוא בחינת צדיק, אבל מחמת מעשיו שאינם פראוי, נתפסה ונתעלם בחינת צדיק' שבו, שהוא הנקודה טובה' שבו.

ועל כן עקר תקון כל האדם - הוא הצדיק האמת' שהשלים מעשיו בתכלית השלמות, וכל הנקודות טובות' שהוא בחינת נקודות צדיק, כלולים בו. וכל מי שנכלל ומקרב אליו, מאיר בחינת הנקודה טובה' שבו, ועל כן גם הוא בכלל צדיק'.

כי עקר כח התשובה לשוב להשם יתברך על כל העונות שבועולם, מקבלין רק מצדיקי-אמת, שעוסקין בזה כל ימי חייהם, ולאחר הסתלקותם, להשיב הכל להשם יתברך. וכל התורה שממשיכין ומגלין לישראל, הכל בשביל להחזירם למוטב, להשיבם בתשובה שלמה. פי זה כל בנותם הקדושה בהתגלות תורתם, להביא את ישראל לידי תשובה ומעשים טובים.

ועקר תקון התשובה, הוא על-ידי הצדיקים שמתקנים שרש פגם הגזלה בקדשה העליונה - דחינו: שגם בתפלתם הקדושה אינם באים בבחינת 'גזלה'. ועל-כך נקרא: 'תקון הגזלה' - בחינת 'והשיב את הגזלה' וכו' - פי עקר 'תקון התשובה', נמשך רק מבחינת 'תקון הגזלה' בשרשה, שהוא מה שאין באים בתפלתם 'בכח', בבחינת 'גזלה', שעל-ידי-זה דיקא ממשיכין תורה בתכלית השלמות, שעל-ידי-זה מחזירין בני-אדם בתשובה (עין בפנים).

"מכל אשר יעשה לאשמה בה" (ויקרא ה, כו)

ט. גזלה ה, ז-נסוף - כל העברות והפגמים של כל 'בעלי עברה' רחמנא-לצלן, נמשך רק מבחינת 'דוחק את השעה', שאינו רוצה להמתין וכו'. וזה עקר החטא והפגם של 'אדם-הראשון' וכו'. וזהו בחינת 'פגם גזלה' וכו'. ותקונו היה על-ידי 'שבת', פי "שבת אגין עלוהי" (זהר תרומה קלח).

וזה שמסימת 'פרשת גזל' (ויקרא ה, כו): "לאשמה ב"ה" - ראשי-תבות (תפלת שחרית שבת): "לא-ל אשר שבת מכל המעשים ביום השביעי, פמובא.

[מובא בספרי חסידות, ובספר-הקדוש 'מאור-ושמש בפרשתו: שמעתי מהרב-הקדוש ר'בנו מנחם מענדל זצוק"ל מרימנוב: שהמנהג היה מקדם, בפסים הקורא לקרות 'פרשת ויקרא' שמסימת 'לאשמה בה', היו הקהל עונין אחריו: "לאל אשר שבת מכל המעשים ביום השביעי", שהוא ראשי-תבות: "לאשמה ב"ה". עין-שם ועין גם בספר-הקדוש 'תפארת-שלמה' בפרשתו].

אבל החולק על הצדיק - עוקר עצמו משרשו, ואין יכול להאיר בו בחינת 'צדיק' שבו. ועל-כן הוא דיקא נקרא 'רשע', שהוא הפך ה'צדיק', מאחר שנתרחק ונתהפך מה'צדיק', ונתעלם 'נקדתו הטובה' ששרשה וחיותה מה'צדיק-האמת' כנ"ל.

וזהו בחינת 'זקן אשמאי' שהוא ה'רשע' - פי עקר ה'רשע', הוא החולק על ה'צדיק' והוא הפך ה'צדיק'. ועל-כן הוא 'רשע', פי הפך ה'צדיק' הוא 'רשע' וכנ"ל.

ויש לרמז: שבשביל זה קראוהו את ה'רשע' וה'חולק בשם 'זקן אשמאי' - לרמז: שעקר ה'רשע' הוא החולק על ה'צדיק-האמת', שנקרא בשביל זה 'זקן אשמאי', הפך הנסמכין על ה'צדיק-האמת', שעליהם נאמר (תהלים לד, כג): "פודה ה' נפש עבדיו, ולא יאשמו כל החוסים בו". אבל זה החולק עצמו מה'צדיק-האמת', הוא נקרא 'אשמאי', לשון 'אשם' - הפך החוסים בצל ה'צדיק-האמת', שהם בבחינת: "ולא יאשמו כל החוסים בו". אבל ה'חולק' הוא נקרא 'אשמאי', פי הוא "אשם אשם בה" (ויקרא ה, ט), ובתורתו הקדושה - מאחר שחלק עצמו מה'צדיק-האמת', שהוא שרש וחיות הכל.

וזה בחינת מה שהתודו על שפגמו וחלקו על 'יוסף', שהוא בחינת ה'צדיק-האמת' - אמרו (בראשית מב, כא): "אבל אשמים אנחנו על אחינו" וכו' - פי זה עקר ה'אשם', כשחולקין על ה'צדיק-האמת' וכנ"ל, הפך: "ולא יאשמו כל החוסים בו" כנ"ל.

"והשיב את הגזלה אשר גזל, או את העשק אשר עשק" (ויקרא ה, כג)

ח. גזלה ה, ב-ג (על-פי לקוטי-מוה"רן ח"א כ, תשעה תקונין) - וזה בחינת (ויקרא ה, כג): "והשיב את הגזלה אשר גזל, או את העשק אשר עשק", שהוא מרמז על תשובה על כל העונות שבועולם, כמבאר בהרבה 'ספרי מוסר' (ראשית חכמה, שער התשובה פ"ב) שהביאו פסוק זה לענין 'תשובה'. פי ה'בעל-עברה' נקרא 'גזלן' בחינת "גזל אביו ואמו" (משלי כח, כד), "שהם קדשא-ברוך-הוא ושכינתה" (ברכות לה:). ועל-כן "כל הנהנה מעולם-הזה בהתר, רק שהוא בלא ברכה, נקרא 'גזלן', בחינת "גזל אביו ואמו" (ברכות שם), מכל-שכן כשנהנה באסור חסיו-שלום.

ועל-כן גם היצר-הרע נקרא 'גזלן' וחמסן, כמו שכתוב (תהלים לה, י): "מציל עני מחזק ממנו ועני ואביון מגזלו", שנאמר על היצר-הרע, כמבאר במדרש בראשית (בראשית-רבה נד, א): "היש גזלן גדול מזה" וכו'. וזה בחינת (שם קמ, ביה): "מאיש חמסים תנצנני". ועל-כך תקנו 'תקנת השבים' ביותר ב'דיני גזלה', כמבאר בדברי רבותינו ז"ל בכמה דיני השבת הגזלה, שהקלו עליו מפני 'תקנת השבים' (גטין פ"ה מ"ה; ועוד).

**הגליון הזה נתנדב
לע"נ הגה"צ
רבי אברהם ב"ר אהרן זצוק"ל
נלב"ע ר"ח ניסן תשס"ג לפ"ק - תנצב"ה**